

Beantwoording politieke vragen raadsleden

Nummer	DOC-19-151150
Zaaknummer	Z-18-046218
Naam raadslid	C. Selders en S. Schouten
Fractie	CDA
Onderwerp	Raadsvragen CDA Lachgas
Datum waarop de vraag is gesteld	30 april 2019
Termijn beantwoording is 1 week voor technische en maximaal 2 weken voor politieke vragen.	
Portefeuillehouder	F. Streng en J. Fit
Afdeling	RO (H&V), Maatschapp Beleid en Omgevingszaken

Inleiding

Het gebruik en de verkoop van lachgas als partydrug staan met name de laatste maanden steeds vaker in de publiciteit. Sinds de uitspraak van de Hoge Raad in februari 2016 valt lachgas (distikstofmonoxide N2O) niet meer onder de Geneesmiddelenwet maar onder de Warenwet. In de praktijk blijkt dat hierdoor de handel en het gebruik is toegenomen.

Het RIVM en Tribosinstituut hebben eerder al onderzoek gedaan naar de gezondheidseffecten en -risico's. Bij incidenteel en beperkt gebruik, van minder dan 10 ballonnen per maand, blijken de effecten mee te vallen. Er zijn echter personen en groepen die wekelijks enkele tientallen ballonnen en/of veel lachgas gebruiken en dat is wel risicovol.

<https://www.nvwa.nl/onderwerpen/lachgas/vragen-en-antwoorden-lachgas>

De detailhandel heeft in sommige gevallen het verkoopbeleid van de lachgaspatronen voor slagroomsputen aangescherpt. Er zijn echter ook online verkoop- en bezorgdiensten, verkoop via groothandel en verkoop in het uitgaanscircuit. Niet alleen van de -patronen maar ook van lachgastanks. <https://www.trimbos.nl/aanbod/webwinkel/product/ex012-roes-met-een-luchtje>

In de Jeugdmonitor Emovo 2016/2017 Noord-Holland Noord, een onderzoek onder jongeren van de 2e en 4e klas van het voortgezet onderwijs, staan bij het hoofdstuk 'genotmiddelen' geen gegevens over de partydrug lachgas. Bij softdrugs wordt alleen navraag gedaan over wiet en hasj.

Aanleiding

Tijdens de themaraad 'jeugd, alcohol en drugs' van januari dit jaar was het gebruik van lachgas een beperkt onderdeel van de discussie. Ook werd aangegeven dat het handhaven op de handel in lachgas over het algemeen erg lastig is.

In de gemeente Hoorn* is, tijdens evenementen, de verkoop van lachgas sinds 2018 verboden. In de gemeente Alkmaar* is dit jaar een verbod op de verkoop opgenomen in alle evenementenvergunningen. Organisatoren moeten er alles aan doen om verkoop door anderen op

hun terrein tegen te gaan. Op en buiten alle evenementengebieden mag hierin niet gehandeld worden.

Ook de gemeenten Haarlem en Langedijk hebben regels opgesteld, onder andere voor festivalterreinen.”

Het vrolijke imago van lachgas, in combinatie met de makkelijke verkrijgbaarheid, maakt dat het middel makkelijk toegankelijk is voor jongeren. Bovendien neemt de populariteit opvallend toe. Dit stimuleert de verkoop* en dus het gebruik.

Het CDA Medemblik vindt dit een zorgelijke ontwikkeling.
Aan het college stellen we daarom een aantal vragen:

1.	Is het college bereid om navraag te doen of er extra vragen kunnen worden toegevoegd aan de vragenlijst voor de Jeugdmonitor Emovo; gericht op het gebruik van lachgas?						
antwoord	Het college heeft navraag gedaan bij de GGD. Op verzoek kunnen we nog vragen toevoegen aan de jeugdmonitor. Er zijn nu al vragen opgenomen over lachgas in zowel de jeugd- als de jongvolwassenenmonitor: In de jeugdmonitor: Heb je ooit lachgas gebruikt? ☐ Ja ☐ Nee, ga naar vraag ... Op hoeveel dagen heb je lachgas gebruikt? Kruis op iedere regel één vakje aan. <table><tr><td></td><td>Nooit</td><td>1 of 2 dagen</td><td>3 t/m 5 dagen</td><td>6 t/m 9 dagen</td><td>10 dagen of meer</td></tr></table> In je hele leven In de laatste 4 weken In de jongvolwassenenmonitor: Vraag 31. Gebruik je weleens lachgas? ☐ Ja ☐ Nee, maar ik heb wel gebruikt → ga na vraag 34 ☐ Nee, ik heb nooit gebruikt → ga naar vraag 34 Vraag 32. Hoe vaak heb je de laatste 4 weken lachgas gebruikt? ☐ 0 keer		Nooit	1 of 2 dagen	3 t/m 5 dagen	6 t/m 9 dagen	10 dagen of meer
	Nooit	1 of 2 dagen	3 t/m 5 dagen	6 t/m 9 dagen	10 dagen of meer		

	☐ 1 keer ☐ 2 keer ☐ 3-4 keer ☐ 5-6 keer ☐ 7-8 keer ☐ 9 keer of vaker Vraag 33. Hoeveel lachgasballonnen gebruik je gemiddeld per keer? ☐ 1 ballon ☐ 2 ballonnen ☐ 3-4 ballonnen ☐ 5-6 ballonnen ☐ 7-8 ballonnen ☐ 9-10 ballonnen ☐ Meer dan 10 ballonnen
2.	Is het college bekend met de preventieve maatregelen in de gemeenten Hoorn en Alkmaar?
Antwoord	Ja, dit is bekend. Het college staat positief tegenover deze preventieve maatregelen en laat dit onderdeel uit maken van de vergunningprocedure bij evenementen. Naast deze preventieve maatregelen wil het college een stap verder gaan door op locatie 'Mysterie quest lachgas' controles in te zetten.
3.	Is het mogelijk om in onze gemeente dergelijke maatregelen te nemen?
Antwoord	Ja, in de evenementenvergunningen kunnen aanvullende voorschriften worden opgenomen om het gebruik en de verkoop van lachgas op een evenemententerrein te verbieden.
4.	Zo ja, is het college bereid om op korte termijn voor onze gemeente passende maatregelen tegen de verkoop van lachgas tijdens evenementen te nemen en hierop te gaan handhaven?
Antwoord	Ja, het college neemt passende maatregelen tegen de verkoop van lachgas tijdens evenementen. Bij evenementen waarbij het publieksprofiel gericht is op jongeren zullen aanvullende voorschriften worden opgenomen om de verkoop en het gebruik van lachgas op het evenemententerrein te verbieden. De voorschriften uit de vergunning worden door de Boa's op locatie gecontroleerd.

*bijlagen:

Verbod verkoop lachgas op Koningsfeesten Alkmaar

Gert van der Maten

Alkmaar ★ Er geldt in Alkmaar een algemeen verbod op de verkoop van lachgas tijdens de Koningsfeesten van morgen en zaterdag. Dat heeft het college geantwoord op vragen van het CDA.

Op en buiten alle evenementengebieden mag er niet worden gehandeld in het spul. Wie dat toch doet krijgt een boete.

Een verbod op de verkoop is opgenomen in alle evenementenvergunningen. Organisatoren moeten er alles aan doen om verkoop door anderen op hun terrein tegen te gaan. De gemeente kondigt aan te gaan handhaven op dit punt.

CDA-fractievoorzitter Iris Zeijlemaker had in oktober, na de Victoriefeesten, al om maatregelen gevraagd. Het college beloofde toen om bij de evaluatie van die feesten

met een oplossing te komen. Daarna bleef het stil, waarop Zeijlemaker onlangs haar vragen herhaalde met het oog op de Koningsfeesten.

Nu blijkt dat de gemeente in de tussentijd een verbod op de verkoop van het gas in alle evenementenvergunningen voor Koningsdag heeft ingevlochten. En daarnaast geldt er dus het verbod in de rest van de stad. Zeijlemaker toonde zich vooral bezorgd over het kopen en gebruik van

lachgas door minderjarigen. Maar het college heeft geen leeftijdsgrens ingesteld. Niemand mag komend weekinde handelen in het spul.

Raadslid Gosse Postma van het CDA is blij dat het college het verbod op de verkoop nog voor de Koningsfeesten openbaar gemaakt heeft. Achteraf blijkt weliswaar dat de zaak op papier al afgedicht was, maar dat was niet wereldkundig gemaakt.

Regionaal

9

Noord-Holland

Controle op verkoop lachgas

Hoorn * Tijdens evenementen is de verkoop van lachgas in Hoorn al sinds 2018 verboden. Afgelopen nacht en vandaag tijdens Koningsdag zal er in Hoorn verscherpt toezicht zijn op de verkoop van patronen en ballonnen die zijn gevuld met lachgas. Burgemeester Jan Nieuwenburg noemt het verbod noodzakelijk om jonge bezoekers tegen zichzelf in bescherming te nemen. „Het verstrekken van lachgas tijdens evenementen vind ik ongewenst en de effecten zijn schadelijk voor de gezondheid. Het leidt tot onvoorspelbaar gedrag.” Afgelopen nacht hielden handhavers in burger toezicht. Vandaag zullen ze in uniform aanwezig zijn. De afgelopen dagen stelden meerdere burgemeesters een verbod in op de verkoop van lachgas, onder wie Piet Bruinooge, de burgemeester van Alkmaar.

Lachgas is populair, ook op festivals.

FOTO HOLLANDSE HOOGTE/INGINA MOL

Honderden euro's winst op een tankje van twee kilo

Lachgas is een gouden handel

Annet van Aarsen
A van aarsen@hollandschehoogte.nl

Haarlem * Ze schieten als paddenstoelen uit de grond: bedrijven die lachgas aan de man brengen. Niet alleen in de bekende slagroomsuitpatronen, maar steeds vaker ook in grotere gasflessen. „Binnen 30 minuten bij u aan huis”, adverteert Lachgas Haarlem op zijn internetpagina. Het blijkt gouden handel, juist ook voor de mensen die bij deze bedrijven een bestelling plaatsen. Wie een tankje lachgas koopt en de inhoud ervan in ballonnetjes aan feestvierders en festivalgangers doorverkoopt, verdient honderden euro's. „Ik kon zo vier euro per ballon vragen. Ik ga zeker vaker een tank bestellen”, schrijft een jongen die via lachgas-voordeel.nl een kleine twee

kilogram tank bestelde. Een meisje: „Heb leuk verdiend met de verkoop van ballonnetjes, hahaha.” Lachgas Haarlem maar ook bijvoorbeeld de Weekendkoerier uit Purmerend verkopen zulke twee kilogram tanks voor 75 euro. Met de inhoud kun je 250 ballonnetjes vullen (de gebruikers ademen het gas in via de ballon). Tel uit je winst. En het is sinds een uitspraak van het Europees Hof in juli 2016 ook nog eens legale handel. Vanaf dat moment viel het van oorsprong als narcosemiddel gebruikte distikstofmonoxide - de wetenschappelijke naam voor lachgas - namelijk niet meer onder de Geneesmiddelenwet maar onder de Warenwet.

Uitsluitend

Niet om de kleine lachgaspatronen - wegwerpmateriaal - maar om de herbruikbare tanks slaan de brandwondencentra nu alarm. Ze kregen

de afgelopen weken veertien patiënten binnen met ernstig bevroeringsletsel aan de binnenzijde van de bovenbenen. De gewonden hadden een lachgastankje tussen de bovenbenen geklemd bij het vullen van een groot aantal ballonnetjes achter elkaar. Omdat het gas bij het vullen uitzet, is er sprake van een grote temperatuurdaling: de gasfles wordt ijs- en ijskoud. Maar dat voelden de slachtoffers, zelf ook onder invloed van het gas, niet. Bart Molkenboer van de Weekendkoerier heeft nog niet van dat verschijnsel gehoord. „Wel eens van blaren op de handen bij het gebruik van de lachgaspatronen. De crackers die daarbij gebruikt worden (metalen buisjes met een draaimechanisme, red) worden ook zo koud”, zegt hij. „Ik verkoop redelijk wat tanks, per ballon zijn de klanten veel goedkoper uit. Bijkomend voordeel: minder troep. Met die lachgaspatro-

Kosten/baten van lachgas

Lachgastank 2 kilo	€ 75,00
Uit een tank gaan	250 ballonnetjes
Kostprijs per ballon	€ 0,30
Verkoopprijs per ballon	€ 4,00
De winst is 250 x € 3,70	€ 925,00

nen wordt het een zootje, ze blijven overal liggen.”

Na even nadenken, komt hij met het idee dat bij het alarm van de brandwondencentrahuizen de kleine lachgastanks - van twee en vier kilogram - waarschijnlijk de boosdoener zijn. Grotere tanks, die ook veelvuldig worden verhandeld, worden in de regel gewoon veilig op de grond gezet tijdens het vullen van de ballonnetjes.

Goede instructie

„Ik heb er eigenlijk nooit bij stilgestaan dat er mensen zijn die tankjes tussen hun benen klemmen”, bekent Molkenboer. „Maar ik heb ook nog niemand gehoord die gewond is geraakt. Mijn klanten weten over het algemeen hoe ze met zo'n tank om moeten gaan.” Toch denkt hij dat hij voortaan de kopers van kleine gasflessen gaat adviseren. „Een goede instructie kan geen kwaad.”

N₂O: wat gebeurt er met je?

Lachgas is populair omdat het makkelijk en legaal verkrijgbaar is. Het gas - distikstofmonoxide, ofwel N₂O - wordt via een ballonnetje ingeademd, nooit rechtstreeks uit een tank of gaspatroon. Het veroorzaakt een kortdurende

maar sterke roes, bewustzijnsdaling die een beetje lijkt op dronkenschap. Lachgas beïnvloedt de waarneming en geeft een gevoel van bijna-bewustzijnsverlies. Vaak krijgen gebruikers een euforisch gevoel, maar het gas kan ook angst veroorzaken.

ILLUSTRATIE: JAN LAMERS